

The background of the cover is a Romantic-style landscape painting. It depicts a rugged, mountainous terrain with steep, rocky cliffs and a valley. In the foreground, a group of riders on horseback are gathered near a large, dark rock formation. The scene is bathed in the warm, golden light of a sunset or sunrise, with soft clouds in the sky. The overall mood is dramatic and atmospheric.

Ludwig
Tieck

Siniparran seitsemän vaimoa

Suomentanut
Veli-Matti Saarinen

Siniparran seitsemän vaimoa

Ludwig Tieck

Siniparran seitsemän vaimoa

Suomennos ja jälkisanat
Veli-Matti Saarinen

FAROS

Turku 2026

Nimikkeen automaattinen analysointi tietojen, erityisesti mallien, trendien ja korrelaatioiden, saamiseksi tekijänoikeuslain 13b § ("tekstin- ja tiedonlouhinta") mukaisesti on kielletty.

© Veli-Matti Saarinen ja Faros-kustannus Oy

Kustantaja: Faros-kustannus Oy, Tanhuankatu 5 D 9,
20540 Turku, faros@faroskustannus.fi

Kirjapaino: Libri Plureos GmbH, Hampuri, Saksa

ISBN 978-952-7442-14-2

Sisällys

Omistuskirjoitus herra Peter Lebrechtille	7
Siniparran seitsemän vaimoa	11
1. Moreliteetti	13
2. Kertomuksen alku	21
3. Sankarin kasvatust	23
4. Oppinut väittely	29
5. Nuori rakkaus	37
6. Kallio	39
7. Pää	48
8. Mechthilde	56
9. Toinen vierailu haltiatären luona	65
10. Bernardin tuska	83
11. Friederike von Bergfeld	88
12. Kielto	95
13. Mechthilden tarina	103
15. Jakobine von Strahlheim	117
16. Kiusaus	131
17. Peterin keskustelu Bernardin kanssa	133
18. Caroline	145

19. Bernardin monologi	149
20. Peter tekee päätöksen	151
21. Peter lähtee seikkailuun	154
22. Peter paimenten joukossa	157
23. Magdalena	166
24. Erikoinen kuulustelu	170
25. Bernardin ja Peterin riita	176
26. Helvetinbreughel. – Peterin kamppailu Hansin kanssa	180
27. Sophie	187
28. Catharine	190
29. Mechthilde kertoo kertomuksen	192
30. Bernard lähtee matkaan maanalaisen haltiattaren luokse	202
31. Pään teloitus	206
32. Agnes. – Tämän kertomuksen päätös	210
33. tai viimeinen luku Jäähyväiset lukijalle ja herra Lebrechtille	212

Veli-Matti Saarinen:

Jälkisanat Ludwig Tieckin Siniparran

seitsemän vaimoa -kertomukseen:

Luovan hulluuden vallassa 214

...

Omistuskirjoitus

herra Peter Lebrechtille

Miten yhtäikaa yllättyneenä ja tyytyväisenä näin lehdestä, että olette ryhtynyt tuottamaan lukumaailmaan niitä vanhoja kertomuksia, jotka nyt on jo lähes täysin unohdettu. Tilasin heti *Ritari Siniparran* ja kun olin lopettanut sen, tunsin halua kirjoittaa tämän kertomuksen, jonka täten lähetän teille. Toivon, ettette pidä sitä täysin epätyytyttävänä. Jos se on huono, niin se on tiettyssä mielessä teidän syytänne.

Te ette joudu tilanteeseen, jossa minä, täysin tuntematon mies, ylistäisin teitä, kun ylistetyksi tuleminen ylipäättään on tässä maailmassa hyvin vähäistä, sillä ylistäjä tarkoittaa harvoin sitä, mitä ylistetty mielellään haluaisi

tarkoitettun, ja silloin käy helposti niin, että sanon teille typeryyksiä juuri kun haluan esittää teille oikein sirostelevan kohteliaasti kierreltyjä kohteliaisuuksia. En myöskään halua sekaantua kuuluisien ylistämisen professoriemme virka-asioihin. Voin siis vain sanoa teille, että teidän kappaleenne ovat miellyttäneet minua, eikä tässä tarvitse suuremmin teeskennellä. Teidän neroutenne on sytyttänyt minun nerouteni. Tämä on mielestäni suurin ylistyspuhe.

Olen näyttänyt työtänne joillekin ystävilleni, jotka ovat tavattoman kriittisiä. Yksi heistä ei ole lainkaan lukenut työtänne, koska hän väitti, ettei sellaisesta aineistosta voisi työstää mitään järkevää. Toinen, joka on kohtuullisempi, on tutkinut teosta ja julistanut sen vain mauttomaksi. Hänestä siinä ei ole järjestetty näytöksiä hyvin eikä siinä myöskään ole kunnollista moraalia. Piloja hän ei ole ymmärtänyt lainkaan tai pikemmin ei ole halunnut ymmärtää (mikä tarkoittaa jokseenkin samaa), koska niitä ei ole viimeistelty riittävän taiteellisesti. Hän väittää, että hulluus ei siinä ole riittävän hullua eikä ymmärrys riittävän ymmärtäväistä, koko aikaansaannos on siis alaikäinen eikä oikein tohdi

ojentaa jäseniään erilleen. Mitä minun pitäisi ajatella kaikista näistä arvostelmista, en tiedä.

Voisitte kuitenkin suorastaan luulla, tuntematon ystävä, että tein tämän kääntein vain esittääkseni teille nämä kitkeryydet. Vakuutan teille, että sellaiset ystävälliset kepposet eivät ole lainkaan minun tapaisiani ja että me varmasti vielä kerran haluamme tulla tuntemaan toisemme paremmin. Voikaa siihen asti hyvin!

Jälkikirjoitus. Olen juuri saanut *Saapasjalkakissan*. Toinen hyvä ystäväni, joka juuri vieraili luonani, ei voinut riittävästi ihmetellä, miten vakava, aikuinen ihminen voi toimia tällaisten ilveilyjen parissa. Olisihan niin paljon tehtävää, miksei kirjailija esimerkiksi päättäisi saattaa herra G:n gymnastiikkaa lyhyeksi oppikirjaksi, muokata Ranskan vallankumouksen historiaa kuvitetuksi aapiskirjaksi yms. Kaikki tämä olisi ihmisille hyödyllistä, jopa tarpeellista, sen sijaan tuollaiset viheliäiset pilat eivät ole sitä mitenkään. Kun hän näki vinjetin ensimmäisellä sivulla, hänen oli pakko nauraa ja hän pyysi saman tien minulta anteeksi, että oli antanut sellaisen typeryyden vallata mielensä.

Tulette kuulemaan vielä paljon tällaisia arvostelmia, toivon kuitenkin, että jatkatte, ja kun tämä vaatimus ei tässä auta mitään, haluan, että eräs nimeämätön antaa vielä ilmoittaa teistä kirjallisuuslehdessä, minkä ansiosta te voisitte kuvitella, että koko Saksa vaatii yksimielisesti teitä jatkamaan.

Siniparran
seitsemän vaimoa

1. luku

Moraliteetti

Niin usein kun olen miettinyt tätä sanaa, minusta on aina tuntunut, että sen ajatteluun liittyy paljon vaikeuksia. Eräs mies, jolla on paljon kokemusta tuhansista asioista, on halunnut vakuuttaa minulle, että jopa paljon ajateltaessa asetutaan vaaraan, että kaikki nämä tuumailut johtavat hämmennykseen ja yhtäkkiä huomaamatta, miten näin käy, toimitaan moraalittomasti. Kyllä, hän lisäsi, tässä tieteessä on niin ihmeellisiä puolia, niin merkillisiä käsityksiä, että hienostuneimmallekin päälle voi kaikkein moraalisimmalta näyttää juuri se, mitä tavallinen moraalisuuden harrastelija kutsuisi häpeälliseksi. Ja kuten kaikissa muissakin taidoissa tuntijaksi tullaan ainoastaan siten, että päästään eroon yksipuolisesta intoilusta, niin myös tässä. Mies, jonka nimeä

en halua tässä mainita, koska hän punastuisi vaatimattomuuttaan, vannoi minulle, että koko maailma kutsuu häntä viheliäimmäksi egoistiksi pelkästään siitä syystä, että hän on pohjimmiltaan aivan liian epäitsekäs. Hän on jo välillä päätenyt hieman tinkimään ankarasta hyveestään, jotta ihmiset ehkä voisivat ymmärtää häntä paremmin.

Niin voi käydä varsin monille siellä täällä. Liiallinen loiste muuttuu jälleen pimeydeksi samalla, kun se sokaisee tavalliset silmät. Monet ihmiset harjoittavat suuria hyveitä ja joutuvat sitten lyömään laimin pieniä, sillä eihän ole mahdollista olla kaikessa kaikkea. Tiedän sata tuttavaani, jotka odottavat päivästä päivään pelastavansa isänmaan, tekevänsä keksinnön, joka hyödyttää koko maapalloa, keksivänsä lennättimen, joka yltäisi kansasta aina hallitukseen saakka, jotta molemmat voisivat keskustella toistensa kanssa todellisesta tilanteestaan. Samanlaisten ihmisten on mahdotonta askarrella noiden hyveiden pikkujuttujen kanssa, jotka pukevat vain alempaa väkeä. Siellä missä muut maan asukkaat näkevät vuoria ja laaksoja, he eivät pysty huomaamaan edes mäkeä, koska heidän näkökantansa on liian ylevä.

On vielä tuhat muuta näkökulmaa, perustetta ja syytä, miksi koko moraliteetissa ei maailmalla oikein kunnolla tahdota päästä eteenpäin. Lukijan

on mahdotonta kaivata sitä, että minun pitäisi tässä kohtaa olla liian perusteellinen, sillä kenenkään muun kuin hänen ei tarvitsisi kärsiä pitkästymisestä, sillä pidän tässä tarpeellisena, että minulla on kunnia vakuuttaa että minulle on melko yhdentekevää, mitä kirjoitan, niin kuin jokaiselle kunnialliselle kirjailijalle pitää olla, ja samalla kun lausun mielipiteeni hyveestä oikein perusteellisesti, saan ehkä mahdollisuuden tehdä itsestäni vielä paremman. Tekijän pitkästymisen lisäksi on kuitenkin toinen ja paljon parempi syy, miksi nyt keskeytän. Lukija tulee myöhemmin tietämään tästä enemmän.

Suurin osa asutusta maailmasta on ymmärtänyt, että moraliteetti kyllä sinänsä on jotain oivalista, että jokaisen ihmisen pitäisi oppia tuntemaan itsensä, jopa niin että hän tietäisi, miten kirjallisuusarvosteluja pitää lukea, jotta hän pystyisi antamaan tuomion tai ainakin suojautumaan kaikelta moraaliselta. Moraliteetti ei ole muuta kuin spartalaisten avuton rautainen raha, joka teki kaiken kaupan mahdottomaksi ja josta ei voinut päästä eroon, sillä Spartassa akateemikkojen tuli haetuttaa eläkkeensä kuuden hevosen vetämillä vaunuilla. Pahinta kuitenkin on, että naapurit eivät lainkaan halunneet näiden rautaisten kolikkojen käyvän kolikoista ja että ne näyttivät heistä aina vain raudalta. Tätä raudtaista rahaa on siksi vain antiikkikokoelmissa, mis-

sä säilytetään niin paljon hyödytöntä, ja valistunut maailma käyttää nyt kaikkialla leimattua kultaa, tai viisauden paperirahaa, ja työ ja toiminta, tieteet ja taiteet, elinkeinot ja tehtaat ja filosofia harjoittavat toimiaan ja kukoistavat siitä ajasta lähtien niin, että se ilahduttaa suuresti puutarhureita kaikkialla.

Olisi kuitenkin ollut todella valitettavaa, jos moraliteetin olisi pitänyt tulla kokonaan unohdeksi, silloin siitä olisi ajateltu, että se varastoidaan jonnekin, mistä sen kaltaisia muutta mutkitta voitaisiin ottaa haltuun silloin, kun joutilaina hetkinä tunnetaan tähän halua. Silloin kansan viisaimmat näkivät mitään tekemättömän, kepeän, sujuvasti käyttäytyvän maankiertäjän, *runouden* tanssivan ympäriinsä. Se kulki ympäri maata sokea kori täynnä kukkia ja tarjosi jokaiselle silmäin ihanuutta ja suloisia tuoksua. Samalla päätös oli tehty. Minkä takia, sanottiin, vain runouden pitäisi olla joutilas meidän ahkerina aikoinamme? Eikö kevytmielinen tyttö voisi kehrätä tai mennä tehtaaseen, missä aina kaivataan käsiä ja jalkoja. Otetaan hänet kiinni ja tuodaan meidän eteemme.

Runous nousi ylös ja tahtoi vuoroin juosta pois ja lentää pois, liikemiesten vahvat kädet olivat sille kuitenkin liian voimakkaat, sen piti luovuttaa ja nyt se vietiin raadin eteen. Ensiksi häntä nuhdeltiin ankarasti hänen joutilaisuutensa takia. Jos sitä nyt

Ludwig Tieckin *Siniparran seitsemän vaimoa* (1797) on rohkea ja ironinen uudelleentulkinta klassisesta Siniparta-sadusta. Teos yhdistää kauhun, huumorin ja satiirin varhaisromantiikalle tyypillisellä leikillisyydellä ja rikko- koo tietoisesti perinteisen sadun moraalisia asetelmia. Liioittelun ja teatterillisten keinojen kautta Tieck pal- jastaa porvarillisen moraalin tekopyhyyttä ja tarkastelee avioliiton, vallan ja uteliaisuuden teemoja yllättävän te- rävästi.

Teos vie lukijan synkän ja koomisen rajamaille ja osoit- taa, miksi Tieckiä pidetään yhtenä saksalaisen romantii- kan omaperäisimmistä äänistä.

Siniparran seitsemän vaimoa ilmestyy nyt ensi kertaa suomeksi Veli-Matti Saarisen kääntämänä.

Kannen maalaus: Karl Friedrich Lessing, *Der Hinterhalt*, 1848, Yksityiskokoelma.

ISBN 978-952-7442-14-2

FAROS

www.faroskustannus.fi